

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Enormitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

²² VIOLARE ecclesiasticam emunitatem quocumq; modo, ex intentione agendi contra libertatem ecclesiasticam, quoad locum, & personas (sive in communi, sive contra talem ecclesiam: secundum Caiet. ubi supra) est peccatum mortale, quia committitur sacrilegium, si autem fiat non ex tali intentione, sed ex passione, adhuc mortale est, nisi ex imperfectione actus, quia tunc esset veniale, ut cum parua iniuria fit loco, vel personis sacris, nec fit contra preceptoris prohibitionem, ut si quis comederet in ecclesia sine necessitate, vel hospitaretur, vel faceret concilium, poneret ligna, & huiusmodi, & non adest contemptus: per huiusmodi enim non rei sanctae magna fit irreuerentia.

²³ TENENTES banchum in ecclesia ad vendendum candelas, imagines, & aliud, peccant mortaliter, quia domum Dei faciunt domum negotiationis: secundum Caiet. supra. non autem sic, si tenent in cimiterio, quod est domus defunctorum. Ponere candelas in aliquo loco in ecclesia, ut qui vult emat, ut communiter fit sine persona ibi stante, pro seruitio populi, sine auaritia, & pauperes portantes candelas per ecclesiam, vel imagines, dummodo non teneant banchum, & qui propter pluuiam retrahunt se cum banchum in ecclesia ad horam, excusantur omnes praedicti a mortali: secundum Caiet. supra. sic enim solet fieri & praetati sciunt, & tolerant.

²⁴ NOTA differentiam inter violare libertatem ecclesiasticam, & emunitatem, ad discernendum censuras. Nam qui iniuriam facit loco sacro, violat emunitatem, qui autem iniuriatur personae, non solum quoad ipsam personam ecclesiasticam, sed etiam omnibus rebus, quibus per liberum arbitrium utitur, vel quas possidet, violat libertatem ecclesiasticam. Ex Caiet. supra. Ideo sunt distincti casus violentum emunitatem, & libertatem.

²⁵ MULTAS alias emunitates habet ecclesia, & personae ecclesiasticae, quas vide in diuersis locis supra, Clericus.

§. 29. Ecclesia. per totum infra, Gabela. §. 10. Pedagogium. pertorum. Excommunicatio. 1. 38. & Tabul. ibi. 2 §. 15. vsq; ad 20. Excommunicatio. 11. 20. 31. 33. 37. 62.

²⁶ NOTA quod tunc fit contra emunitatem, vel libertatem ecclesiasticam, quando violatur privilegium concessum super generali libertate ecclesiae, & hoc tunc violatur quoad omnes ecclesias, vel quoad unam, sive quoad omnes clericos, sive quoad unum, non autem si violatur libertas unius ecclesiae, vel clerici, & similiter qui agit contra libertatem fratrum praedicatorum, vel minorum, non agit contra libertatem ecclesiasticam. Et licet peccatum mortale in his omnibus sit, tamen aliter puniuntur, qui contra libertatem ecclesiasticam agunt, quia qui contra libertatem specialem poena autem violentum hanc emunitatem est, quia aliquando mortaliter peccant: ut supra. §. 22. quandoque incidunt in excommunicationis latae sententiam, interdum debent excommunicari, aliquando puniuntur poena priuationis, aliquando aliter, iuxta leges canonicas, civilesque.

ENORMITAS.

¹ ENORMITAS criminis est, quando crimen est tale, quod etiam peracta poenitentia remanet aliquid de poena, quae impedit ordinis executionem, & beneficii retentionem, & haec communiter sunt tria, scilicet homicidium voluntarium, cap. minor. d. 50. vel quasi voluntarium, videlicet quando praecessit culpa. de homic. c. continebatur. secus si non praecessit culpa. & fuit casuale. cap. ex litetis. eod. tit. Secundum, haeresis, in qua post sanatum vulnus remanet circatrix. c. ventum. 1. q. 1. Tercio, simonia in ordine, cap. inquisitionis. de accusatio. & idem ibi patet de simonia in beneficio.

² DETRITUS etiam enorme crimen, quod dispensationem non recipit: ut si simonia in beneficio. c. erga. 1. q. 1. Dicuntur etiam enormia omnia crimina & delicta, quae inducunt infamiam civilem.

uilem etiam post penitentiam. 11. q. 8. §. porro. Idem de crimine, quod inducit irregularitatem: secundum Tab. ibi. circa fin.

ENORMIS iniuria explicatur in c. cum illorum. de sent. excommu. vt si membrum mutiletur, si effusio sanguinis sit abundans, & de membro, de quo non facile exit sanguis. Si in Episcopum, vel Abbatem, vel praelatum, vel superiorem sit iniecta manus. Infl. de iniur. §. atrox. Si quis ita vulneretur vt indigeat medicamine chirurgie, vel emplastro, vel aliorum medicaminum: secundum Monal. Si quis fastibus caditur. Si in theatro, foro, vel ante iudicem verberetur. Si in ecclesia, cœmiterio, dormitorio verberetur. secundum aliquos. arg. in capit. cum pro causa. de senten. excommu. Si fiat iniuria sacerdoti induto vestibus sacerdotalibus, magistratui, parenti, patrono. & praelato. ff. de iniur. l. prator. §. atrocem. & C. eod. titul. l. atrocem. Ex tempore dicitur enormis iniuria. si fiat tempore ludi, vel festiuitatis, & hoc est arbitrium. Ex re ipsa, vt ex vulnere: quia magnitudo vulneris atrocitatem facit: secundum leges, & aliquando locus vulneris: vt si fiat in oculo. ff. de iniur. l. ita incipit. Ex modo. vt quando est in publico: vt in ecclesia, vel platea, & excelsus est notorius: secundum Panor. in d. c. illorum. & de his iniurijs factis personis ecclesiasticis, Episcopus non potest absolueret: secundum eundem Panormit. ibidem supra, Absolutio. §. 61.

QV habet absolvere, & ligare, potest arbitrari, an, & quando talis iniuria sit enormis, vt sciat an possit eum absolvere, necne. arg. in c. super literis. de rescrip. Sed caueat ne iudicet leuem, quâ lex dicit atrocem: quia non absolueret, sed dissiparet. Vide Caiet. ver. excommunicatio. contra percutientes clericum. circa si. vbi declarat, quæ sit enormis iniuria, & in quibus casibus Episcopus etiam in enormi percussione clerici possit absolvere. Vide infra, Excommunicatio. l. §. 10.

EPISCOPVS.

EPISCOPATVM, vel aliâ praelaturam iniunctam à superiore per præceptum, nõ licet renuere: secundum Tho. secunda secundæ. q. 185. arti. 2. tum quia repugnat charitati proximum, tum quia est contra humilitatē, qua quis suo superiori subiicitur. Sed quid agendum si sentit se habere impedimentum, & sic non esse idoneum? Dico secundum Tho. vbi supra, Aut hoc impedimentum potest remoueri per ipsummet, vt si habet propositū peccandi, quod potest deferere, & sic non excusatur, quin teneatur obedire suo praelato in hoc, si verò non potest remouere ipse. sed praelatus iniungēs, tenetur impedimentum præcipienti praelato exponere, qui si remouere voluerit, tenetur obedire: si verò noluerit, vel non potuerit remouere, non tenetur ei obedire: vt praelaturā, vel Episcopatum suscipiat. Nec requiritur, quod sciat sufficientem, sed sufficit, quod non constet ei de opposito. supra, Electio. §. 37.

EPISCOPVS secundum Tho. supra. a. 4. potest procurare absolutionē à suo officio, quando aduertit, quod non proficiūt animæ sibi commissæ, vel ex ipsius Episcopi defectu, vel ipsarum animarum, vel quando existimat, quod per alium meliorem melius disponantur, & sic ad sui quietem potest accedere ad superiorem, & procurare vt amouatur.

EPISCOPVS, vel alius praelatus: secundum Tho. ibi. arti. 5. neq; propter aliquod cōmodum temporale, neque propter aliquod personale periculum imminēs, potest gregē suū personaliter deferere, si subditorum salus exigit personæ pastoris præsentiam. Si autem salutē gregis per alium prouideri potest pro aliquo commodo ecclesiæ, & propriæ personæ periculo, gregem personaliter deferere potest. Sicque tenetur omnia, etiam vitam exponere pro gregis sui salute. sub præcepto. Bonus enim pastor animam suam ponit pro quibus, & c. Thom. supra. a. 7.

ad 1.